

«Νά σᾶς
ζήσει!..»

Μιά προσέγγιση στό Μυστήριο
τοῦ Βαπτίσματος

Κείμενα: 'Αρχιεπίσκοπος 'Αθηγῶν καί πάσης 'Ελλάδος Χριστόδουλος

'Επιμέλεια Α' ἔκδοσης: 'Αρχιμ. Θεόκλητος Κουμαριανός (νῦν Μητροπολίτης Θεσσαλιώτιδος), 'Αρχιμ. Θεολόγος 'Αποστολίδης (νῦν Μητροπολίτης Σερρῶν)

Φωτοσύνθεση: Γιώργος Καρατάσιος, Πρωτοπαπαδάκη 10 Λάρισα, τηλ.: 531375

Καλλιτεχνική ἐπιμέλεια, φίλμς, μοντάζ: Τάσος Ξουράφας, Δόν Δαλεζίου 25 Βόλος, τηλ.: 25529

Φωτογραφίες: 'Αρχεῖο Ι. Μητροπόλεως Δημητριάδος, Γαρύφ, Γανωτόπονλος - Βόλος

'Έκδοση καί 'Εκτύπωση: 'Αποστολική Διακονία τῆς Εκκλησίας τῆς Ελλάδος

ΕΚΔΟΣΗ Ε'

© 'Αποστολική Διακονία τῆς Εκκλησίας τῆς Ελλάδος
Ιασίον 1, 115 21 Αθήνα, τηλ. 210 7272381, fax 210 7272380
e-mail: apostoliki-diakonia@ath.forthnet.gr

<http://www.apostoliki-diakonia.gr>

'Έκδοση Α' 1992, Β' 1994, Γ' 1999, Δ' 2001

'Έκδοση Ε' 2004

K.A. 99.08.021

ISBN 960-315-068-1

Δυό λόγια πρός τούς γονεῖς

M

έ μεγάλη χαρά προετοιμάζεσθε γιά τή βάπτιση τοῦ παιδιοῦ σας. Τό ζήτημα αὐτό σᾶς ἀπασχολεῖ γιά πολὺ.

Ολα σχεδόν τά ἔχετε προβλέψει: ποιός θά είναι ὁ ἀνάδοχος, τί ὄνομα θά δώσετε στό παιδάκι, ποιούς θά καλέσετε στή βάπτιση, ἀπό πού θά ἀγορασθοῦν τά βαπτιστικά, ποῦ θά δώσετε δεξίωση. Θέλετε ή βάπτιση τοῦ παιδιοῦ σας νά είναι ἀντάξια σέ μεγαλοπρέπεια και ἐμφάνιση τῆς οἰκογένειάς σας και νά ἀφήσει καλές ἐντυπώσεις στους καλεσμένους σας. Νά είναι ἐφάμιλλη τῆς κοινωνικῆς σας θέσης!

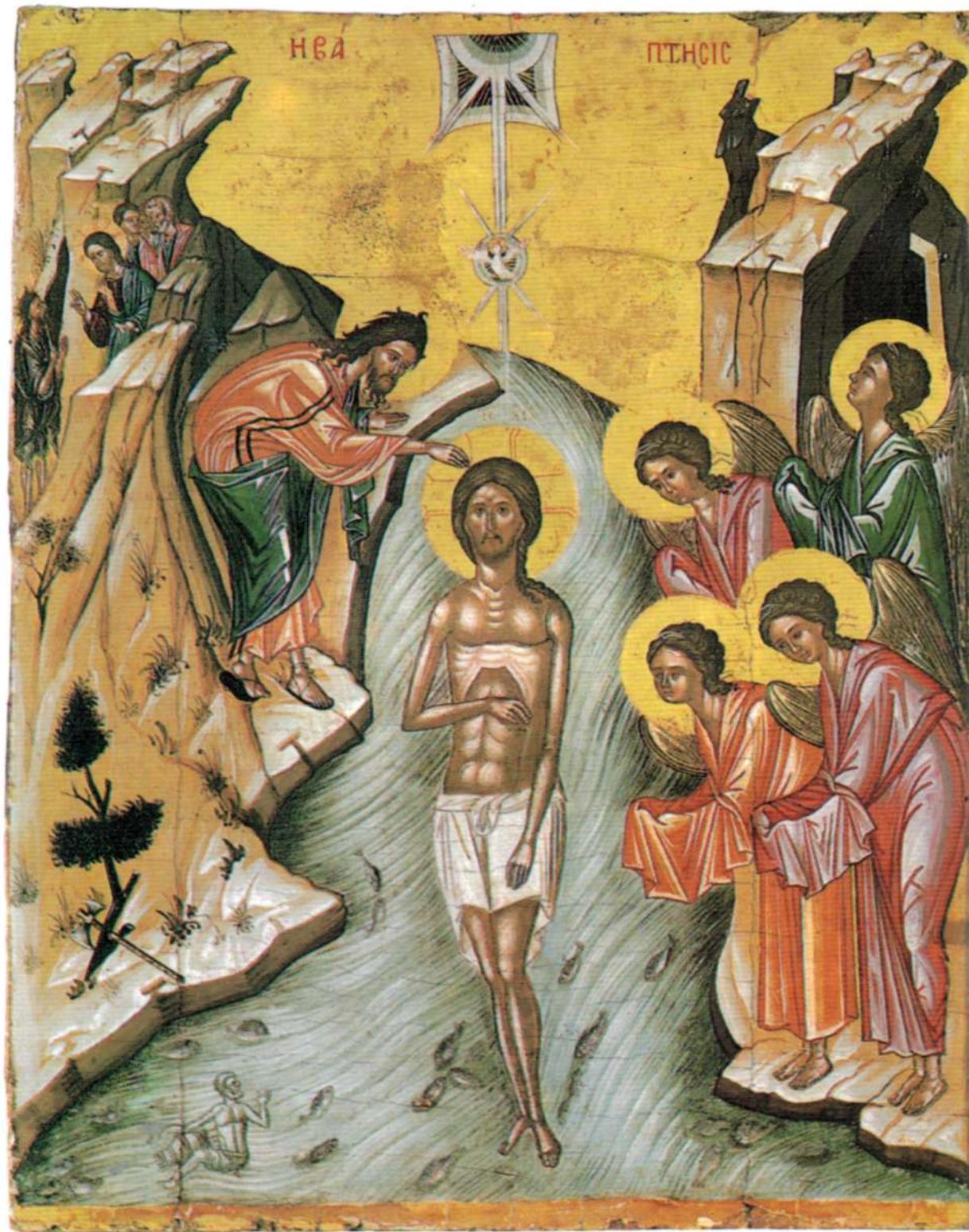
Δέν γνωρίζω δύμως ἀν ἔχετε διόλου σκεφθεῖ τή βάπτιση τοῦ παιδιοῦ σας δχι σάν ἔνα κοσμικό και κοινωνικό γεγονός, ἀλλά σάν Μυστήριο τῆς ἀγίας ὁρθόδοξης Έκκλησίας μας, και ἀν ἔχετε διόλου ἀσχοληθεῖ μέ αὐτή τήν κύρια πλευρά τῆς, πράγμα πού θά σᾶς ἀπεκάλυπτε μυστικές πτυχές και ἄλλες οὐσιώδεις διαστάσεις του. Σέ παλαιότερα χρόνια αὐτά δῆλα θεωροῦνταν αὐτονόητα, γιατί οι ἀνθρωποι διατηροῦσαν πιό στενό

και κυρίως πιό συνειδητό δεσμό μέ τήν Έκκλησία. Σήμερα, ἀτυχῶς, δέν είναι τόσο αὐτονόητα. Πολλοί πού πορεύονται πρός τή βάπτιση τοῦ παιδιοῦ τους ἀγνοοῦν παντελῶς τή σημασία τοῦ Μυστήριου, τή σχέση του μέ τήν ἀγία πίστη μας, τίς ύποχρεώσεις τους ἀπέναντι στήν Έκκλησία. Ετσι, παραμένουν στό σκοτάδι και στροῦνται τῆς δυνατότητος νά συμμετάσχουν σέ ἔνα σημαντικό γιά τή ζωή τοῦ παιδιοῦ τους και γιά τή ζωή δῆλης τῆς Έκκλησίας γεγονός, δπως είναι ή βάπτιση, ἀδικώντας και αὐτήν και τόν ἑαυτό τους.

Τό φυλλάδιο αὐτό φιλοδοξεῖ νά ἐνημερώσει ώπεύθυνα τούς γονεῖς πού ἔτοιμάζονται νά βαπτίσουν τό παιδάκι τους. Μέ ἀπλά λόγια και εἰκόνες νά τούς μιλήσει γιά τό Μυστήριο, γιά κάθε τι πού σχετίζεται μέ τή διαδικασία του. Και κυρίως νά φωτίσει τίς διάφορες παρεξηγημένες πλευρές του, ἀνοίγοντας ἔνα παράθυρο στή μέθεξη τῆς διμορφιᾶς τῆς νέας δημιουργίας, ἔνα παράθυρο στήν οὐσιαστική ἐκτίμηση και συμμετοχή τους στό «φώτισμα» πού τό μικρό παιδί τους πρόκειται νά δεχθεῖ.

ΗΒΑ

ΠΤΗΣΙΣ

Tí εῖναι η Βάπτιση

Εἶναι ὁ μοναδικός τρόπος, μέ τὸν ὅποιον
ὁ ἀνθρωπος, μέ τὴ δύναμη τῆς Χάριτος τοῦ
Θεοῦ, ἀφαρπάζεται ἀπό τὴν κυριαρχία τῶν
δαιμονίων, ἀναγεννᾶται καὶ ἐντάσσεται στό⁵
σῶμα τοῦ Χριστοῦ, δηλ. τὴν Ἐκκλησία. Μέ
ἄλλα λόγια γίνεται πολίτης τῆς Βασιλείας
τοῦ Θεοῦ καὶ καταγράφεται στοὺς καταλό-
γους τῆς, λαμβάνοντας ἐπάνω του τὴ σφρα-
γίδα πού ἀνεξίτηλα δείχνει διτὶ ἀνήκει πλέον
στὸ Χριστό. **Γίνεται Χριστιανός καὶ μάλι-
στα Ὁρθόδοξος.**

Η Ἐκκλησία κατέταξε τὴν Βάπτιση μεταξύ τῶν 7 Μυστηρίων τῆς, θέλοντας νά δείξει
τὴ σπουδαιότητά της γιά τὴ ζωή τού χριστιανοῦ. Ό ίδιος ὁ Κύριος ἐβαπτίσθη καὶ μίλησε
γιά τὴ βάπτιση στὸ ὄνομα τῆς Ἀγ. Τριάδος. Ἀποστέλλοντας στὴν ιεραποστολή τοὺς Μα-
θητές Του, μετά τὴν Ἀνάσταση, τούς εἶπε: «Πορευθέντες μαθητεύσατε πάντα τὰ ἔθνη,
βαπτίζοντες αὐτούς εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρός καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἅγιου Πνεύμα-
τος...» (Ματθ. κη⁶, 19). «Ἐκτοτε ή Ἐκκλησία βαπτίζει κάθε ἀνθρώπο πού θέλει νά γίνει
μέλος της. Χωρίς βάπτιση κανένας δέν εἰσέρχεται στὴ μάνδρα τοῦ Χριστοῦ, δηλ. κανένας
δέν σώζεται. Ό λόγος πάλιν τοῦ Κυρίου εἶναι σαφής: «Ο πιστεύσας καὶ βαπτισθείς
σωθήσεται» (Μαρκ. ιστ⁷, 16). Η βάπτιση ἀνήκει στά μή ἐπαναλαμβανόμενα Μυστήρια.
Ἀναβαπτισμός αὐστηρῶς ἀπαγορεύεται, ἔκτος περιπτώσεων ὅπου τὸ πρῶτο βάπτισμα
εἶναι ἀνυπόστατο, ὅπως π.χ. τὸ βάπτισμα τῶν αἱρετικῶν.

«Οσοι εἰς Χριστόν ἐβαπτίσθητε, Χριστόν ἐνεδύσασθε»

Η ἐμβάπτιση τοῦ ἀνθρώπου μέσα στό⁸
ἀγιασμένο νερό τῆς κολυμβήθρας καὶ μάλι-
στα τρεῖς φορές, συμβολίζει τὴν Ταφή καὶ
τὴν τριήμερη Ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ. Ἐντα-
φιαζόμεθα δηλ. κι ἐμεῖς μαζί του δοκιμάζο-
ντας τὸ θάνατο, ἀλλά ἀμέσως πάλιν ἀναστη-
νόμεθα μαζί του ἀπολαμβάνοντες τὴ ζωή.
«Συνετάφημεν οὖν αὐτῷ διά τοῦ βαπτί-
σματος εἰς τὸν θάνατον... εἰ γάρ σύμφυ-
τοι γεγόναμεν τῷ ὄμοιώματι τοῦ θανά-
του αὐτοῦ, ἀλλά καὶ τῆς ἀναστάσεως
ἐσόμεθα». (Ρωμ. στ⁹, 4-5).

Ο κάθε βαπτιζόμενος παίρνει ἐπάνω του
τὰ χαρακτηριστικά τῆς ζωῆς τοῦ Χριστοῦ,
μετέχει στὴ συγγένεια μαζί Του, ἀποκτᾶ δι-
καιώματα κληρονομιᾶς, ἀναγεννᾶται μυστι-
κά, προορίζεται γιά τὴν ἀθανασία. Νά γιατί
ἀπό τὴν ἀρχή ή Ἐκκλησία μας ἔδωσε μεγά-
λη προσοχή στὴ Βάπτιση τῶν μελῶν της.

Τό βάπτισμα εἶναι «φυτεία πρός ἀθανασίαν» (Μ. Ἀθανάσιος, P.G. 29,10) καὶ «δχημα
πρός οὐρανόν, βασιλείας πρόξενον, νιοθεσίας χάρισμα» (Μ. Βασίλειος, P.G. 31,433).

Η Κατήχηση

Στά άρχαια χρόνια κανείς δέν μπορούσε νά φθάσει στό Βάπτισμα ἄν προηγουμένως δέν είχε κατηχηθεῖ. Δηλ. ἄν δέν είχε διδαχθεῖ τήν πίστη καὶ δέν είχε δοκιμασθεῖ ὡς πρός τήν σταθερότητά του νά γίνει μέλος τῆς Ἐκκλησίας. Ό ἐπίσκοπος ἀπεφάσιζε, ὅστερα ἀπό είσηγηση ύπενθύνων προσώπων, νά δεχθεῖ κάποιον ύπό διδαχήν καὶ δοκιμασίαν. Τό ἔργο αὐτό ἀνέλαμβαναν ειδικοί λειτουργοί που ἐλέγοντο «Κατηχητές» ή «Ἐφορκιστές», ἄνθρωποι δηλ. τῆς ἐμπιστοσύνης τῆς Ἐκκλησίας που γιά μακρό χρονικό διάστημα κατηχοῦσαν, δηλ. ἐδίδασκαν καὶ ἔξορκίζαν τούς μέλλοντες νά βα-

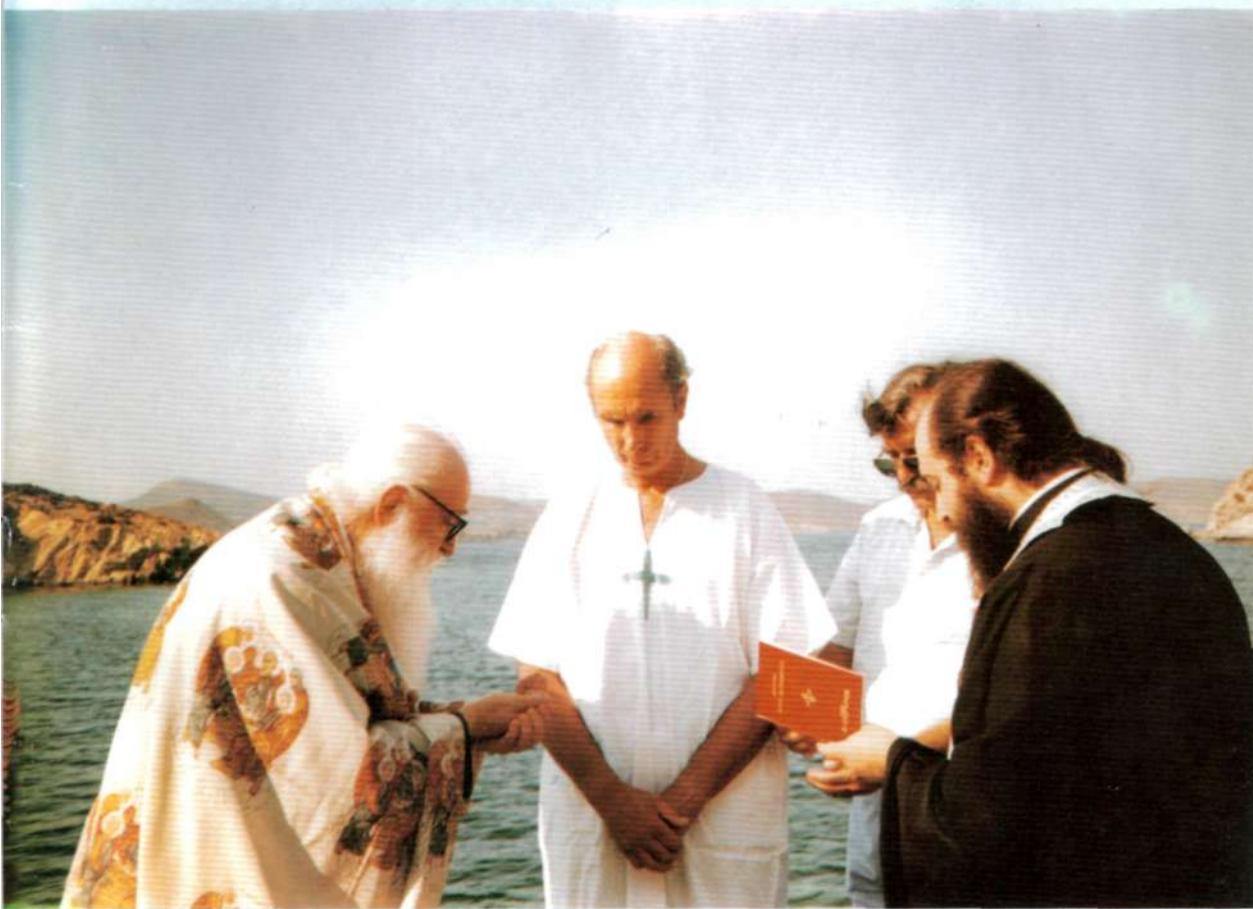
πισθοῦν οἱ ὅποιοι, γιά τό λόγο αὐτό, ὠνομάζονταν **Κατηχούμενοι**. Οἱ Κατηχούμενοι, πού ἦταν ἑνήλικες, πήγαιναν στήν ἐκκλησία, ἀλλά παρέμεναν στό νάρθηκα καὶ ὅστερα ἀπό ὠρισμένο σημεῖο τῆς θ. Λειτουργίας ἔπρεπε νά ἀποχωρήσουν. Ό διάκονος ἔδιδε τό παράγγελμα: «**Οσοι κατηχούμενοι προέλθετε (ἀποχωρήσατε)**. Οἱ Κατηχούμενοι προέλθετε. **Οσοι κατηχούμενοι προέλθετε. Μή τις τῶν κατηχουμένων (παραμείνει ἔδω)**». Στό ναό παρέμεναν μόνον οἱ πιστοί, δηλ. οἱ βαπτισμένοι, γιατί μόνον αὐτοί είλαν τό δικαίωμα νά συμμετάσχουν στή θ. **Εὐχαριστία**.

Oι κατηχουμένοι διακρίνονταν σέ τρεῖς τάξεις: α. στούς ἀκρωμένους β. στούς κυρίως κατηχουμένους και γ. στούς πρός τό ἄγιον φώτισμα εὐτρεπιζομένους. Οι πρῶτοι ἦταν ἀρχάριοι, πού μόνον ἤκοναν τή διδασκαλία. Οι δεύτεροι ἐπί πλέον πήγαιναν στό ναό, μένοντες στό νάρθηκα και ἀποχωροῦντες λίγο πρίν ἀπό τήν τέλεση τοῦ μυστηρίου τῆς θ. Εὐχαριστίας, καὶ οἱ τρίτοι ἦταν οἱ ἔχοντες ὀλοκληρώσει τήν κατήχησή τους καὶ εὐρισκόμενοι στά πρόθυρα τῆς βαπτίσεως τους. Στήν ἀρχαίᾳ Ἐκκλησίᾳ δύο φορές τό χρόνο γίνονταν ὁμαδικές βαπτίσεις τῶν φωτιζομένων: τά Χριστούγεννα καὶ τό Πάσχα. Σήμερα, μέ τήν εἰσαγωγή τοῦ νηπιοβαπτισμοῦ, ἡ Κατήχηση μέ τή μορφή αὐτή ἀπαντᾶται μόνο στούς χώρους τῆς ιεραποστολῆς (Αφρική, Ασία) ὅπου προσελκύονται στήν Ὁρθοδοξία ἄνθρωποι μεγάλης ἡλικίας.

Μαζί μέ τήν Κατήχηση γίνονταν καὶ οἱ Ἐξορκισμοί τῶν πονηρῶν πνευμάτων, πού ταλαιπωροῦν τόν ἄνθρωπο. Ἔτσι καθαρισμένος ὁ φωτιζόμενος προσερχόταν στό βάπτισμα γιά νά λάβει τήν «καινήν ἐν Χριστῷ κτίσιν».

«Ἐν τῷ ὀνόματί μου δαιμόνια ἐκβαλοῦσι» (ὁ Κύριος, Μαρκ. ιστ', 17).

‘Ο νηπιοβαπτισμός

Από τόν ε' ατόνα καθιερώθηκε νά βαπτίζονται οι ἄνθρωποι σέ νηπιακή ήλικια (νηπιοβαπτισμός), δπως γίνεται σήμερα. Και πρίν βέβαια βαπτίζονταν και νήπια, ό κανόνας δυως ήταν νά βαπτίζονται σέ μεγάλη ήλικια, ώστε νά κατηχούνται και νά όμολογον πίστη. Πολλοί σήμερα διερωτῶνται ἀν εἰναι σωστός ό νηπιοβαπτισμός και ἀν θά ήταν καλύτερο νά έπανέλθουμε στή βάπτιση τῶν ἄνθρωπων σέ ὥρμη ήλικια. Τό έρωτημα ἔχει ένδιαφέρον. Ιδού ή ἀπάντηση.

α. Ο νηπιοβαπτισμός εἶναι δεῖγμα ἀγάπης τῆς Ἐκκλησίας πρός τά παιδιά. Μή θέλοντας νά τά ἀφήσει γιά πολύν καιρό ἔξω ἀπό τή μάνδρα τοῦ Χριστοῦ ἔρματα τοῦ διαβόλου και μακρύν ἀπό τή σώζοντα θεία χάρη, δέχθηκε νά τά βαπτίζει ἐνωρίς, ἐστω κι ἀν δέν μποροῦν νά όμολογήσουν πίστη, μόνο και μόνο γιά νά τά βάλει στήν ἀγκαλιά τοῦ Χριστοῦ. Ἀκόμη γιά νά μή των χόνων πεθάνουν ἀβάπτιστα και στερηθοῦν τή σωτηρία. Σ' αὐτό ἀλλωστε ἀποβλέπει και τό δεροβάπτισμα, δηλ. ή τρεῖς φορές στόν δέρα ἀνύψωση τοῦ ἑτοιμοθάνατον ἀβάπτιστον παιδιοῦ. Αὐτό τό κατ' οἰκονομίαν βάπτισμα μπορεί νά τό κάμει και μή ιερεὺς, δηλ. και λαϊκός ἄνδρας ή γυναίκα. "Αν τό παιδί ἐπιζήσει, ό ιερεύς ἀπλῶς διαβάζει τίς εὐχές, χωρίς νά προβαίνει σέ τριπλή κατάδυση τοῦ παιδιοῦ στό νερό. Ο διάβολος εἶναι «μισάνθρωπος» και «θεομάχος» και ἀφανίζει τόν ἄνθρωπο. Από τήν δυνάστευσή του θέλει νά γλυτώσει τά παιδιά ή Ἐκκλησία βαπτίζοντάς τα δσο γίνεται πιό νερις.

β. Από τήν **Κ. Διαθήκη πληροφορούμεθα** δτι νήπια βαπτίζονταν ἀπό τήν Ἐκκλησία και σ' αὐτά ἀκόμη τά ἀρχαῖα χρόνια, δηλ. ἀπό τόν α' μ.Χ. αἰώνα (Πρξ. στ' 13-15, 31-33, ιη' 8, 1' 1-2, 24,44,47,48).

γ. Ή βούληση τοῦ ἀνθρώπου δέν συμβάλλει στήν πραγμάτωση τῶν σκοπῶν τοῦ Μυστηρίου τοῦ **Βαπτίσματος**, πού εἶναι χάρισμα ἀποκλειστικό: δηλ. ή πνευματική ἀναγέννηση. Και δπως στήν πρώτη μας φυσική γέννηση ή θέληση τοῦ Θεοῦ και ὅχι ή δική μας μᾶς γεννᾶ, ἔτσι και στό Βάπτισμα ή ἀναγέννησή μας εἶναι καρπός τοῦ θελήματος τοῦ Θεοῦ, και ὅχι τοῦ ίδικοῦ μας.

δ. Γιά δσους ίσχυρίζονται δτι μέ τόν νηπιοβαπτισμό παραβιάζεται ή ἐλευθερία τοῦ ἀνθρώπου, ἐπειδή τό παιδάκι βαπτίζεται χωρίς νά ἔρωτηθεῖ και συγκατανεύσει, ἀπαντοῦμε δτι μέ τήν ίδια λογική δέν θά ἔπρεπε νά φέρνουν οί γονεῖς στόν κόσμο παιδιά χωρίς τή... συγκατάθεσή τους, νά μή τά στέλνουν στό σχολεῖο, νά μή τούς κάνουν ἐμβόλια κλπ. "Οπως δυως αὐτές οι ἐνέργειες ἐντάσσονται στό καλῶς νοούμενο συμφέρον τοῦ παιδιοῦ, ἔτσι και ό νηπιοβαπτισμός. "Αλλωστε δταν μεγαλώσει τό παιδί και θέλει νά βγει ἔξω ἀπό τή μάνδρα τῆς Ἐκκλησίας, ἔχει δλο τό δικαίωμα και τήν ἐλευθερία νά τό πράξει.

ε. Τέλος ή Ἐκκλησία βαπτίζει τά νήπια μέ τή θέληση και τήν εὐθύνη τῶν γονέων τους.

‘Η ὄνοματοδοσία

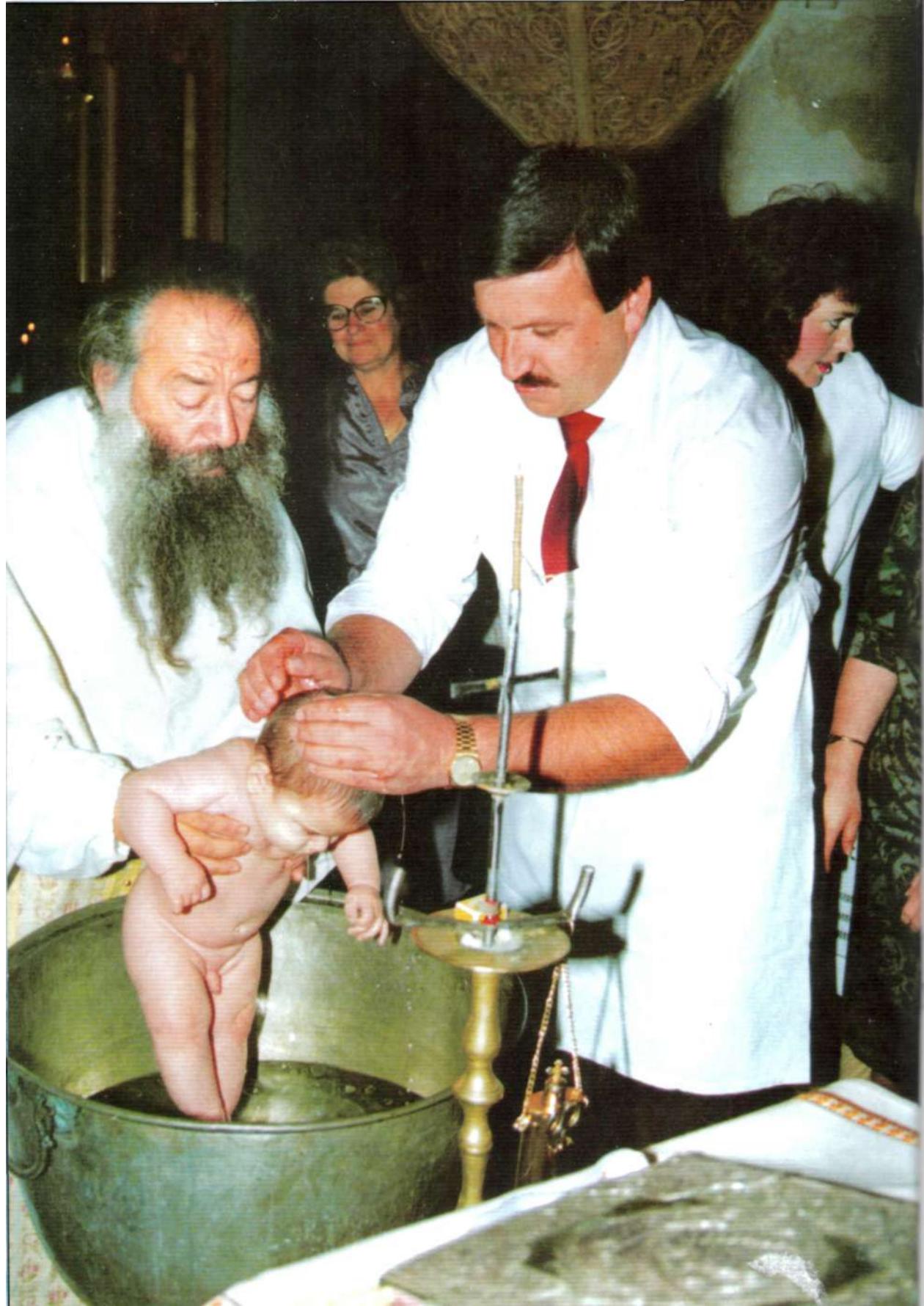
Στίς ήμέρες μας ἔχει συνδεθεῖ τό Βάπτισμα μέ τό δόσιμο τοῦ ὄνόματος στό παιδί. Αύτό γίνεται ἐθιμικά. Σύμφωνα μέ τήν Ἐκκλησία, τό ὄνομα δίδεται στό παιδί τήν 8η ήμέρα ἀπό τή γέννησή του. Καί ὁ ἐλληνικός νόμος παρέχει στόν γονέα τό δικαίωμα νά δηλώσει στό Ληξιαρχεῖο τό ὄνομα τοῦ παιδιοῦ καί πρίν ἀπό τή βάπτισή του.

Τό ὄνομα πού δίδεται στό παιδί μέ ἐπισημότητα σήμερα κατά τήν Βάπτιση πρέπει ἀπαραιτήτως νά είναι χριστιανικό. Ἔτσι τό παιδί ἀποκτά προστάτη του τόν ἄγιο τοῦ ὅποιον τό ὄνομα φέρει. Κατ’ ἔξαίρεση καί γιά λόγους συντήρησης τῆς Ἰστορίας μας ἡ Ι. Σύνοδος ἔχει δεχθεῖ νά δίδονται στά παιδιά καί ὄνόματα ἀπό τήν ἀρχαία μας Ἰστορία.

‘Ονόματα ὅμως πού δέν συγκεντρώνουν τά πιό πάνω γνωρίσματα δέν πρέπει νά δίδονται. Στό θέμα αὐτό δημιουργοῦνται πολλές προστριβές. Πρόκειται γιά ἀδόκιμα ὄνόματα πού συνήθως φέρουν οἱ παπποῦδες ἢ οἱ γιαγιάδες τοῦ παιδιοῦ πού πρέπει νά δοθοῦν γιά νά διαιωνισθοῦν! Σ’ αὐτές τίς περιπτώσεις ἡ Ἐκκλησία βρίσκεται σέ πολὺ δύσκολη θέση. Ἐξηγεῖ προσπαθεῖ νά πείσει, ἀλλ’ εἰς μάτην. Οἱ λογικοί καί σοβαροί ἄνθρωποι τήν κατανοοῦν καί συμμορφώνονται.

Σύμφωνα μέ τόν ίσχυόντα νόμο (ἄρθρον 25 Νόμου 344/76 ὥπως τροποποιήθηκε μέ τό άρθρο 15 τοῦ Νόμου 1438/84 ΑΚ) καί οἱ δύο γονεῖς ἀπό κοινοῦ ἀποφασίζουν τή βάπτιση τοῦ παιδιοῦ καί τό ὄνομα. Ἅν ύπάρχει διάσταση στό ἀνδρόγυνο ἢ διαφωνία, τή διαφορά ἐπιλύει τό δικαστήριο.

O ἀνάδοχος

Ἐίναι δὲ ἐγγυητής ἀπέναντι στήν Ἑκκλησίᾳ, πού ἀναπληρώνει τὴν ἔλειψη βούλησης τοῦ νηπίου καὶ ὁμολογεῖ πίστη ἐξ ὄνόματός του. Ὁμολογεῖ βέβαια πίστη ὁρθόδοξη καὶ ἀναλαμβάνει τὴν ὑποχρέωση νά διδάξει στὸ παιδί, μαζί μὲ τοὺς γονεῖς του, μόλις ἔλθει σέ κατάλληλη ἡλικία, τό περιεχόμενο τῆς πίστεώς μας. Τό πρόσωπο τοῦ ἀναδόχου είναι ιερό, συνάπτει δεσμούς πνευματικῆς συγγένειας μέ τὸν ἀναδεκτό καὶ τὴν οἰκογένειά του. Καὶ λόγῳ τῆς φύσεως τοῦ λειτουργήματός του ἐπιβάλλεται νά τυγχάνει τῆς ἐμπιστοσύνης καὶ ἐγκρίσεως τῆς Ἐκκλησίας.

Ἡ πνευματική συγγένεια πού συνάπτεται μέ τό βάπτισμα μεταξύ ἀναδόχου καὶ ἀναδεκτοῦ, ἐπεκτείνεται, κατά μὲν τὸν νόμο, καὶ στὴ μητέρα τοῦ παιδιοῦ, κατά δὲ τοὺς Ι. Κανόνες καὶ μεταξύ παιδιῶν μέ τὸν ἴδιο ἀνάδοχο. Καλόν είναι νά προσεχθεῖ τό σημεῖον αὐτό.

Οἱ ἀνάδοχοι πρέπει νά ξαναβρεῖ τό ρόλο του, δηλ. νά γίνει γιά τὸν ἀναδεκτό «ἐγγυητής εἰς Χριστόν, ὥστε τηρεῖν τὰ τῆς πίστεως καὶ χριστιανικῶς ζῆν» (Συμεών Θεσσαλονίκης P.G. 155, 213).

Ἐπομένως δέν ἐπιτρέπεται νά είναι ἀνάδοχοι:

- a. Οι μή ὁρθόδοξοι, ἔστω καὶ ἀν είναι χριστιανοί ἐτερόδοξοι.
- β. Οι δεδηλωμένοι ἄθεοι καὶ ἀπιστοί.
- γ. Οι ἐπιδεικτικά παραβιάζοντες ἐντολές καὶ ἀποφάσεις τῆς Ἑκκλησίας ὅπως π.χ. οι ἔχοντες τελέσει πολιτικό γάμο. Βλ. Ἐγκύλιον Ι. Συνόδου ὑπ' ἀριθμ. 2309/21-1-82.
- δ. Οι μή γνωρίζοντες τὰ τῆς πίστεώς μας καὶ μή ὄντες σέ θέση οὗτε τό «Πιστεύον» νά ἀπαγγείλουν. Γιατί αὐτοὶ δέν είναι σέ θέση νά ἀναλάβουν τό ἔργο τοῦ ἀναδόχου πού είναι ἔργο εὐθύνης, πίστεως καὶ ἀγωγῆς.
- ε. Τά μικρά - μικρά παιδιά, ἡλικίας δηλ. κάτω τῶν 10 ἔτῶν, λόγω ἀνωριμότητος.

Tá βαπτιστικά

Είδικά μαγαζά τά πωλοῦν καί οἱ γονεῖς μέ τὸν ἀνάδοχο τὰ διαλέγουν. Ωστόσο συμβαίνονταν ἐδῶ πράγματα ἀπαράδεκτα, ἔξω ἀπό κάθε ἔγκριση τῆς Ἐκκλησίας, πού μάλιστα προσεγγίζουν ἐνίοτε τὴν εἰδωλολατρία. Ἐξηγοῦμαι:

1. Τά ροῦχα τοῦ παιδιοῦ πρέπει, σύμφωνα μέ τὸν συμβολισμό τῆς Ἐκκλησίας, νά είναι λευκά. Σήμερα οἱ ἐνδυματολογικές ἀπαιτήσεις ντύνουν τά νεοβάπτιστα παιδάκια μέ «μοντελάκια», γιά λόγους ἐπίδειξης, διαφόρων χρωμάτων καί δχι ἀπαραιτήτως λευκά, δπως πρέπει. "Ἐτσι παραβιάζεται ἔνας οὐσιαστικός συμβολισμός πού ἔχει τὴ θέση του. Τό λευκό συμβολίζει τὴν ἀγνότητα καί καθαρότητα, τό ἄγιον Πνεῦμα. Ἐμεῖς δμως, ἀντί νά ἀκολουθοῦμε τὴν Ἐκκλησία ἀκολουθοῦμε τούς... ἐμπόρους τῆς ἀγορᾶς, πού καὶ αὐτοί μέ τὴ σειρά τους ἀκολουθοῦν τὴ μόδα ἡ μᾶλλον τίς ἐπιθυμίες κενόδοξων γονέων ἡ νονῶν.

2. Τά «μαρτυριάτικα» είναι ὁ Σταυρός ἡ ἡ εικόνα τῆς Παναγίας. Τίποτε ἄλλο. Ατυχῶς παρετηρήθη ὅτι ἐνίοτε σάν μαρτυριάτικα καρφιτσώνονται στά πέτα τῶν προσκεκλημένων ἀπό... στρουμφάκια μέχρι κόκκαλα, δόντια ἡ ἄλλα χαϊμαλιά, πού καμμία δέν ἔχουν σχέση μέ τὴν Ἐκκλησία. Είναι ἀσέβεια νά ἀγοράζουν οἱ γονεῖς τέτοια ἀντικείμενα ἀντί γιά Σταυρό. "Υστερα ποῦ ζέρετε ποιός ἀντίχριστος ἐμπνευστής αὐτῆς τῆς πρακτικῆς κρύβεται πίσω καί ἀπό τὸν ἀνυποψίαστο ἐμπορο: "Οποιος ἀσφαλῶς μισεῖ τό Σταυρό καί ἐπιδιώκει νά στερήσει τό παιδί σας ἀπό τὴν προστασία του.

3. Τό λάδι. Ὄνομάζεται «ἐπορκιστόν ἔλαιον» γιατί μ' αὐτό ὁ ἱερεὺς χρίει τό παιδί πρὶν ἀπό τὴ βάπτιση. Ἀποβλέπει στὴν προστασία του ἀπό τὰ πονηρά πνεύματα. Μέ τό ἵδιο λάδι ἀλείφει τό παιδί σέ δλο τό σῶμα του ὁ ἀνάδοχος. Ἐπιβάλλεται νά είναι ἔλαιόλαδο ἀγνό καί δχι νοθευμένο σπορέλαιο, σάν αὐτό πού πωλοῦν τά μαγαζιά τῶν βαπτιστικῶν. Στὴν λατρεία δ, τι χρησιμοποιεῖται πρέπει νά είναι α' ποιότητος.

Η διαδικασία τῆς βαπτίσεως

Στά άρχαια χρόνια ή βάπτιση έτελεῖτο στή διάρκεια τῆς θ. λειτουργίας. Καί συμμετεῖχε δύο τό εκκλησίασμα. Ήταν ή ἐπίσημη εἰσδοχή ἑνός νέου μέλους στήν Έκκλησία. Γι' αὐτό προηγεῖτο μεγάλη προετοιμασία και στήν ώρισμένη ἡμέρα δλοι οι χριστιανοί, πού συμμετεῖχαν και στίς ἄλλες φάσεις τῆς κατηχήσεως, μετεῖχαν και στή βάπτιση. Σήμερα ή βάπτιση περιωρίσθη νά είναι ἔνα οἰκογενειακό γεγονός, πού ἀφορᾶ μόνο τούς συγγενεῖς και φίλους. Τούλαχιστον δς μπορούσαμε νά ξαναβροῦμε τή γνησιότητα και ούσιαστικότητα τοῦ Μυστηρίου! Σήμερα ἔρχονται στήν έκκλησία, τήν ώρισμένη ἡμέρα και ὥρα, γονεῖς, ἀνάδοχος και προσκεκλημένοι. Μπαίνουν στό ναό χωρίς κάν, ἐνίστε, νά κάνουν τό σταυρό τους, και συνομιλοῦν, γελοῦν, ἀστειεύνονται ἀκόμη και δταν ὁ ἵερεύς ἀρχίσει τήν Κατήχηση. Ἐλάχιστοι παρακολουθοῦν, οι περισσότεροι συζητοῦν. Ἐτσι η δλη διαδικασία παίρνει τή μορφή μιᾶς ἱερῆς μέν γιά τήν Έκκλησία τελετῆς χωρίς δμως ἐπίγνωση γιά τούς παρόντες χριστιανούς. Είναι ἀμεση ἀνάγκη διορθώσεως. Θά είμαστε ἐπιγραμματικοί στίς προτάσεις μας:

1. Προηγεῖται η Κατήχηση. Αὐτό πού στά παλιά χρόνια κρατοῦσε μῆνες, τώρα γίνεται λίγο πρίν ἀπό τή βάπτιση, στό νάρθηκα τῆς ἔκκλησίας. Ἐκεῖ ὁ ἀνάδοχος κρατεῖ στήν ἀγκαλιά τον τό νήπιο και ὁ ἵερεύς διαβάζει τούς ἔξορκισμούς, μέ τούς ὅποίους παρακαλεῖ τόν Κύριο νά ἐκδιώξει μακριά και ἔξω ἀπό τό παιδί τά πνεύματα τῆς πλάνης και πονηρίας πού ἐμφωλεύουν σ' αὐτό. Συγκλονιστικές είναι οι ἔκφρασεις πού χρησιμοποιεῖ ὁ ἵερεύς γιά νά ἐκδιώξει τά δαμόνια: «Ἐξελθε ἀπ' αὐτοῦ», «Φοβήθητι τόν Θεόν ού τό βλέμμα ξηραίνει ἀβύσσους και η ἀπειλή τήκει δρη», «γνώρισον τήν σήν ματαίαν δύναμιν, τήν μηδέ χοίρων ἔξουσίαν ἔχουσταν», κλπ.

Η ἔμπειρία τῆς Έκκλησίας είναι δτι ὁ διάβολος ἐμπρός στόν Χριστό και τό Σταυρό «φρίτει και τρέμει μή φέρων καθορᾶν αὐτοῦ τήν δύναμιν».

Ἀκολούθοῦν 3 ἔμφυσήματα στό πρόσωπο τοῦ κατηχουμένου νηπίου, μέ τήν ἐπίκληση

τῆς δύναμης τοῦ Χριστοῦ, ώστε νά φύγει κάθε δαιμόνιον. «Ἐξέλασον ἀπ' αὐτοῦ (ἡ αὐτῆς) πᾶν πονηρόν καὶ ἀκάθαρτον πνεῦμα, κεκρυμμένον καὶ ἐμφωλεῦνον αὐτοῦ (ἡ αὐτῆς) τῇ καρδίᾳ». Καὶ ὑστερα ἔρχεται ἡ ἀνάπτυξη. Δηλ. ἔρωτάται ὁ ἀνάδοχος 3 φορές ἀν ἀπαρνεῖται γιά λογαριασμό τοῦ νηπίου, τό Σατανᾶ. Καὶ ἐκεῖνος ἀπαντᾷ, στρεφόμενος πρὸς δυσμάς, «ἀποτάσσομαι». Ἐρωτάται ἐκ νέου 3 φορές ἀν ἀπηρνήθηκε, ἥδη τόν Σατανᾶ καὶ ἀπαντᾷ 3 φορές «ἀπεταξάμην». Καὶ καλεῖται νά φυσήξει καὶ νά πτύσει κατά γῆς 3 φορές. «Ολοι παρακολουθοῦν μέ εὐλάβεια.

Τώρα ἔρχεται ἡ ὥρα τῆς σύνταξης, δηλ. τῆς ὅμολογίας πίστεως στό Χριστό.

Στήν ἔρωτηση τοῦ ιερέως πρός τόν ἀνάδοχο:

«Συντάσσῃ τῷ Χριστῷ», ἐκεῖνος ἀπαντᾷ:

«Συντάσσομαι».

Καὶ στήν ἔρωτηση:

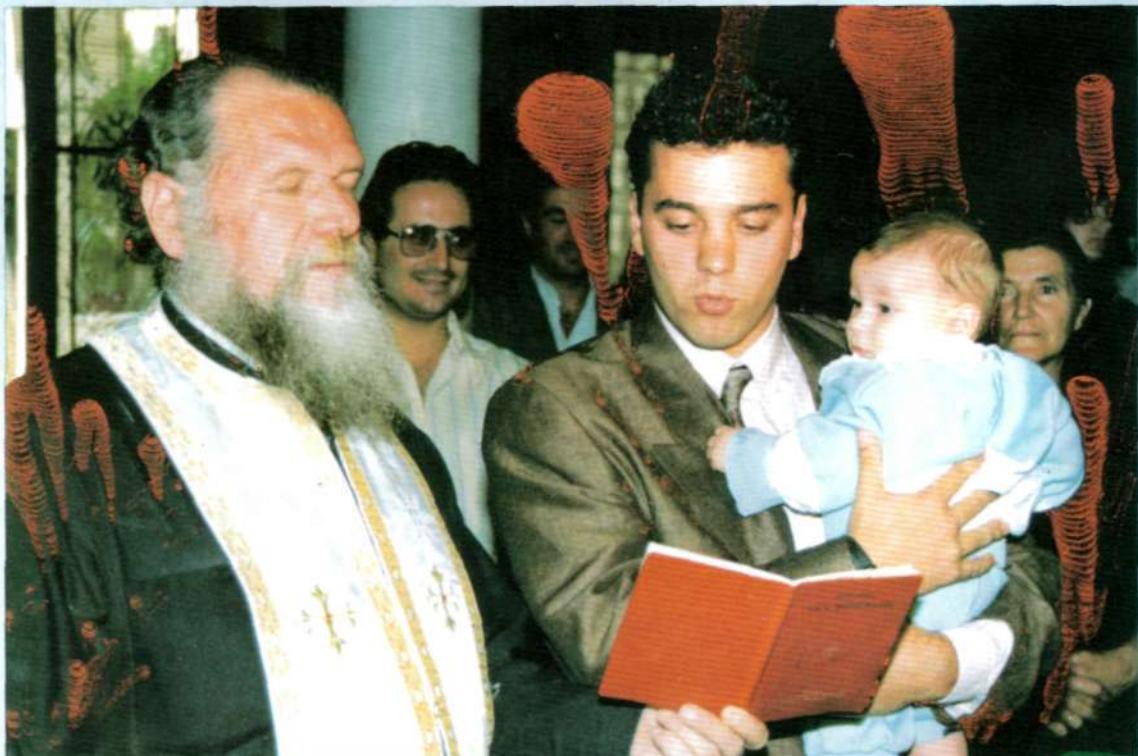
«Συνετάξω τῷ Χριστῷ», ἀπαντᾷ:

«Συνετάξάμην».

«Καὶ πιστεύεις αὐτῷ;» Καὶ ἀπαντᾷ: «Πιστεύω αὐτῷ ως Βασιλεῖ καὶ Θεῷ». Καὶ ἀπαγγέλει τό Σύμβολον τῆς Πίστεως δηλ. τό «Πιστεύω».

«Ἀποτάσσῃ τῷ Σατανᾶ; Καὶ πᾶσι τοῖς ἔργοις αὐτοῦ;
Καὶ πάσῃ τῇ λατρείᾳ αὐτοῦ; Καὶ πᾶσι τοῖς ἀγγέλοις αὐτοῦ;
Καὶ πάσῃ τῇ πομπῇ αὐτοῦ;»
«Ἀποτάσσομαι!»

΄Αντιλαμβάνεσαι τό πλήρες νόημα τῆς ύποσχέσεως πού δίδεις;
Ξεκόβεις ἀπό κάθε σχέση μέ τόν διάβολο.

Η ΦΙΛΟΞΕΝΙΑ ΤΗΣ ΑΒΡΑΑΜ

Τό Σύμβολον τῆς Πίστεως

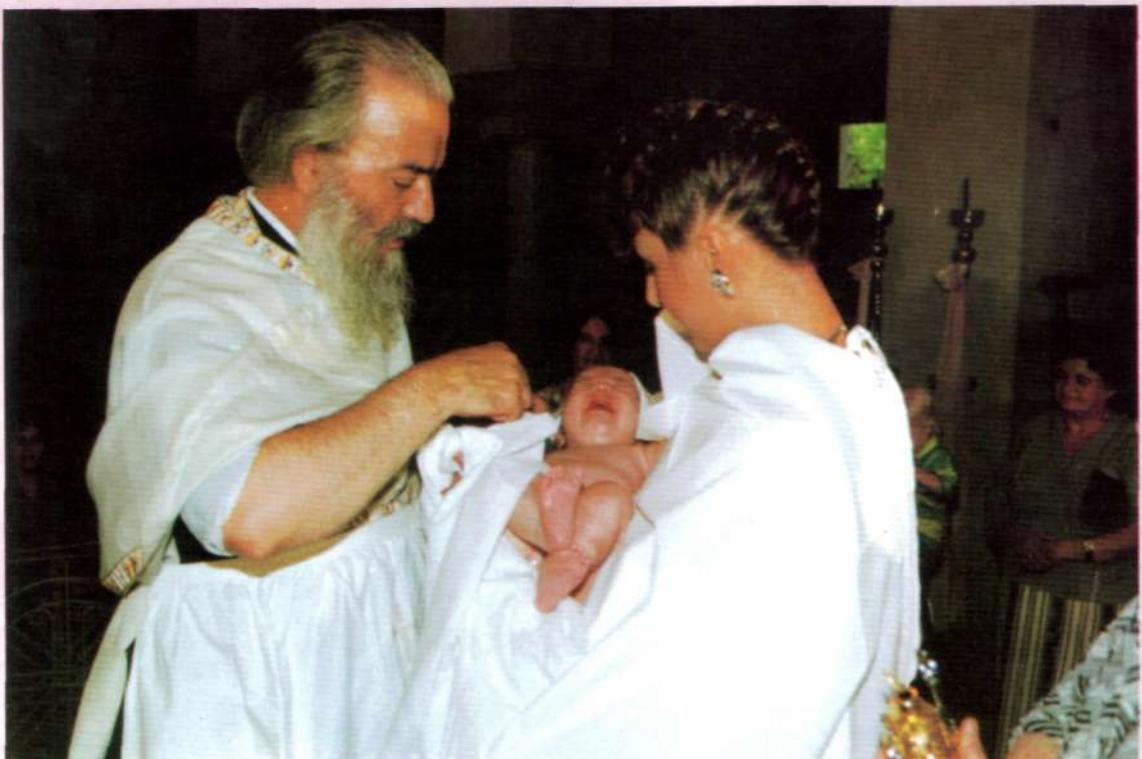
- Πιστεύω εἰς ἄνθρακα Θεόν, Πατέρα, Παντοκράτορα, Ποιητήν οὐρανοῦ καὶ γῆς, ὁρατῶν τε πάντων καὶ ἀοράτων.
- Καὶ εἰς ἄνθρακα Κύριον Ἰησοῦν Χριστόν, τὸν Υἱόν τοῦ Θεοῦ τὸν μονογενῆ, τὸν ἐκ τοῦ Πατρός γεννηθέντα πρό πάντων τῶν αἰώνων' Φῶς ἐκ Φωτός, Θεόν ἀληθινόν ἐκ Θεοῦ ἀληθινοῦ, γεννηθέντα οὐ ποιηθέντα, ὁμοούσιον τῷ Πατρί, δι' οὗ τὰ πάντα ἐγένετο.
- Τόν δι' ἡμᾶς τοὺς ἀνθρώπους καὶ διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν κατελθόντα ἐκ τῶν οὐρανῶν καὶ σαρκωθέντα ἐκ Πνεύματος Ἅγιου καὶ Μαρίας τῆς Παρθένου καὶ ἐνανθρωπήσαντα.
- Σταυρωθέντα τε ὑπέρ ἡμῶν ἐπί Ποντίου Πιλάτου καὶ παθόντα καὶ ταφέντα.
- Καὶ ἀναστάντα τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ, κατά τάς Γραφάς.
- Καὶ ἀνελθόντα εἰς τοὺς οὐρανούς, καὶ καθεζόμενον ἐκ δεξιῶν τοῦ Πατρός.
- Καὶ πάλιν ἐρχόμενον μετά δόξης, κρῖναι ζῶντας καὶ νεκρούς, οὗ τῆς βασιλείας οὐκ ἔσται τέλος.
- Καὶ εἰς τὸ Πνεῦμα τό Ἅγιον, τὸ Κύριον, τὸ Ζωοποιόν, τό ἐκ τοῦ Πατρός ἐκπορευόμενον, τό σύν Πατρί καὶ Υἱῷ συμπροσκυνούμενον καὶ συνδοξαζόμενον, τό λαλῆσαν διὰ τῶν Προφητῶν.
- Εἰς Μίαν, Ἅγιαν, Καθολικήν καὶ Ἀποστολικήν Ἑκκλησίαν.
- Ὁμολογῶ ἐν Βάπτισμα εἰς ἄφεσιν ἀμαρτιῶν.
  - Προσδοκῶ ἀνάστασιν νεκρῶν.
  - Καὶ ζωήν τοῦ μέλλοντος αἰώνος. Ἄμην.

Υπάρχουν άνάδοχοι πού δέν τό γνωρίζουν απ' έξω. Ό iερεύς τούς δίδει τό βιβλίο νά τό διαβάσουν! Και έκει δυσκολεύονται! Φαίνεται δέν τό έχουν άλλη φορά ξαναδιαβάσει!! Είναι φαινόμενο άπαράδεκτο. Προδίδει τάσεις γελοιοποιήσεως τοῦ Μυστηρίου. Πρέπει νά διορθωθεῖ. Ανθρωπος πού δέν γνωρίζει τό «Πιστεύω» δέν μπορεῖ νά συγκεντρώνει τήν έμπιστοσύνη τής Έκκλησίας γιά νά γίνει δεκτός ώς έγγυητής.

2. Μετά τήν Κατήχηση άρχιζει τό Μυστήριο τοῦ Βαπτίσματος στό κέντρο τοῦ ναοῦ έμπρός στήν Κολυμβήθρα. Ό άνάδοχος στέκεται στά άριστερά τοῦ iερέως και προσέχει στά λεγόμενα και τελούμενα. Ό iερεύς άφοῦ θυμιάσει, διαβάζει ευχές γιά τόν άγιασμό τοῦ νεροῦ, εύλογεν ὑστερά τό λάδι και ρίχνει άπ' αὐτά μέσα στόν άγιασμό. Καλεῖ έν συνεχεία τόν άνάδοχο νά ένωσει τά χέρια τον κάνοντας μέ τίς δύο χοῦφτες του χώρο γιά νά κρατήσει τό άγιασμένο λάδι. Τότε φέρνουν τό παιδί γημνό. Δέν πρέπει νά μιλάει κανείς. Μόνο τό κλάμμα τοῦ παιδιοῦ άκουγεται και τά λόγια τοῦ iερέως πού χρίει σέ διάφορα μέρη τοῦ σώματός του τό παιδί. Ό άνάδοχος καλεῖται νά άλειψει τό παιδί μέ

τό λάδι πού κρατεῖ στά χέρια του σέ όλο τό σώμα του. Και ό iερεύς ύψωνει τό παιδί κρατώντας το μέ τά δύο χέρια του και τό βυθίζει στό νερό 3 φορές. Λέγοντας τά λόγια: «Βαπτίζεται ό (ή) δοῦλος (-λη) τοῦ Θεοῦ..... εἰς τό ὄνομα τοῦ Πατρός και τοῦ Υιοῦ και τοῦ 'Αγ. Πνεύματος». Έπιβάλλεται ή έμβάπτιση τοῦ παιδιοῦ μέσα

στήν Κολυμβήθρα. Αύτό σημαίνει: βάπτιση. Στήν Ὁρθοδοξία δέν ἀναγνωρίζεται ραντισμός, ἀλλά βάπτιση μέσα στό νερό.

3. Ἀκολουθεῖ τό Χρῆσμα πού εἶναι ἔχωριστό Μυστήριο. Μέ "Αγ. Μῆρο χρίεται τό βαπτισμένο πιά παιδί σέ διάφορα μέρη τοῦ σώματός του. Μέ τό Χρῆσμα μεταδίδονται οἱ καρποί καὶ τά χαρίσματα τοῦ 'Αγ.

Πνεύματος.

4. **Τριχοκουρία.** Κόβονται σταυροειδῶς τά μαλλιά τοῦ παιδιοῦ σέ ἐνδειξη ἀφιερώσεως του στό Θεό.

5. **Ἐνδυση.** Εύλογοῦνται τά νέα ρούχα τοῦ παιδιοῦ, πού τό παραλαμβάνουν γιά νά τό ντύσουν οἱ συγγενεῖς καὶ ἡ μητέρα. Εἶναι λευκά, γιατί συμβολίζουν τήν καθαρότητα ἀπό τήν ἀμαρτία, τό καινούργιο, τό φῶς, τή λαμπρότητα.

Στήν Κολυμβήθρα πλένονται τά χέρια τους ὁ ιερεὺς καὶ ὁ ἀνάδοχος.

6. Τήν ὥρα πού ντύνεται τό παιδί, διαβάζονται εὐχές. Ἀκολουθεῖ τό πέρασμα τοῦ σταυροῦ στό λαιμό τοῦ παιδιοῦ. Ὁ σταυρός θά τό συνοδεύει σέ δλη τον τή ζωή. Καὶ ψάλλεται τό «Οσοι εἰς Χριστόν ἐβαπτίσθητε Χριστόν ἐνεδύσασθε. Ἀλληλούϊα», ὁ Ἀπόστολος καὶ τό Εὐαγγέλιο. Ἄναπτεται λαμπάδα.

7. Ἀκολουθεῖ ἡ Ἀπόλυνσις.

Ἡ μητέρα, κάνοντας τρεῖς μετάνοιες στόν ἀνάδοχο καὶ ἀναγνωρίζοντας τήν ὑψηλή καὶ ιερή ἀπόστολή του, φιλώντας μάλιστα καὶ τό χέρι του, παίρνει στήν ἀγκαλιά τῆς τό νεοφύτιστο καὶ λέγεται τό «Δι' εὐχῶν».

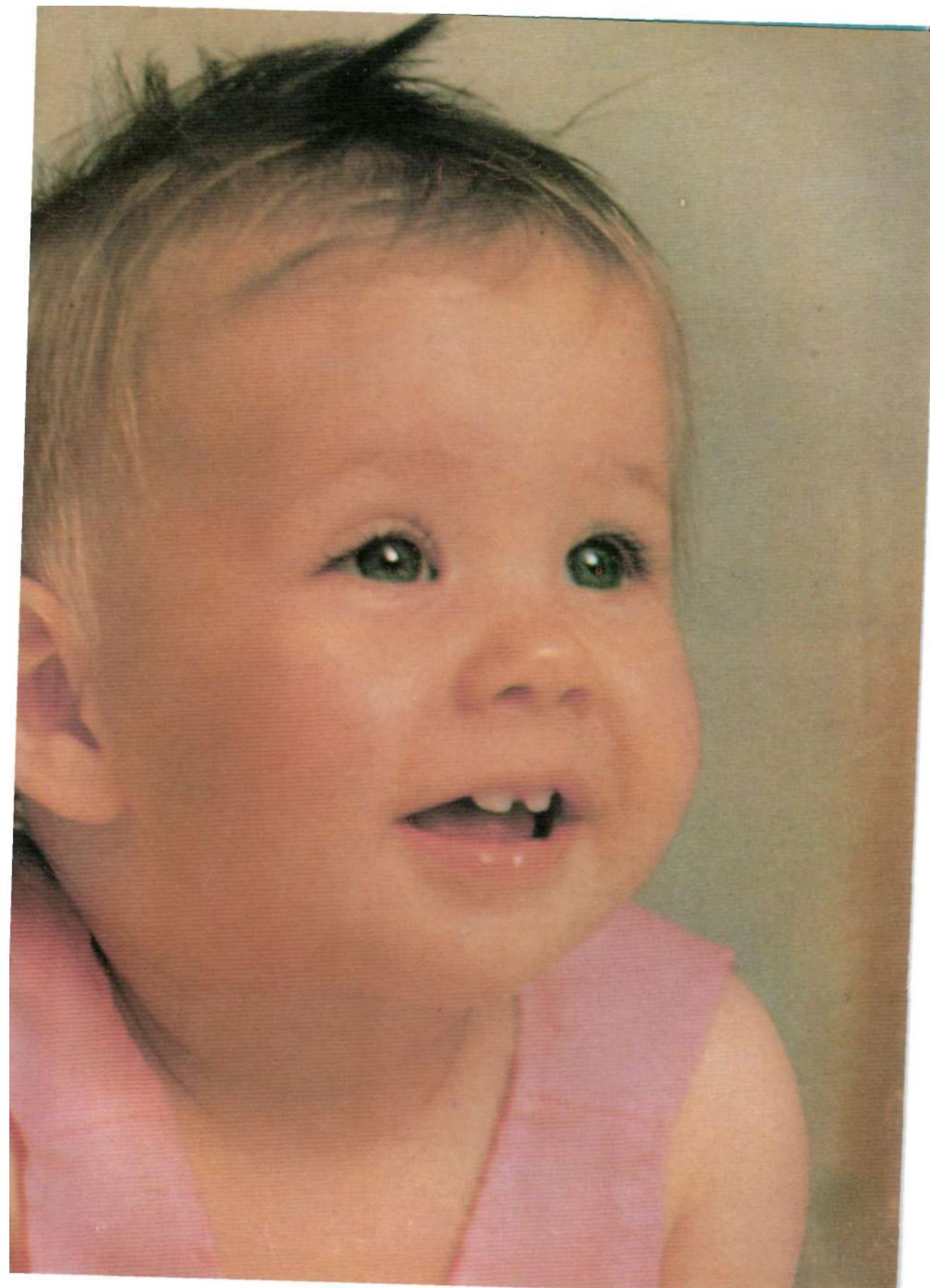

Θεία Μετάληψις

Η τάξις τῆς Ἐκκλησίας θέλει ἀμέσως μετά τὴν Βάπτιση νά κοινωνεῖ γιά πρώτη φορά τό νήπιο. Και στή συνέχεια τίς ἄλλες ημέρες, δχι μόνο 3 φορές, ἀλλά πολλές φορές, νά κοινωνεῖ τό παιδάκι στήν Ἐκκλησία. Καλό και χρήσιμο νά τηροῦνται οι κανόνες αυτοί. Είναι εὐλογία και δύναμη γιά τό παιδί. Τώρα τό παιδί είναι «Χριστοφόρο» και «Πνευματοφόρο». Οι γονεῖς τό καμιφώνουν και ή Ἐκκλησία τό ἐφοδιασε μέ τή θεία Χάρι ώστε νά ἀγωνισθεῖ μέχρι τέλους και ἀναδειχθεῖ στόν πνευματικό ἀγώνα, παραμένοντας πιστός στρατιώτης Ιησοῦ Χριστοῦ.

Ἀκόμη δύο λόγια

1. Νά θυμάστε τή βάπτιση τοῦ παιδιοῦ σας. Πολλοί παραγγέλλετε και βίντεο. Φωτογραφίες και βίντεο ἐπιτρέπονται κατ' οίκονομίαν κατά τήν ώρα τοῦ Μυστηρίου. Οι ἐπαγγελματίες ή οι ἑραστέχνες φωτογράφοι και βιντεογράφοι παρακαλοῦνται νά ἐνεργοῦν μέ διακριτικότητα, δείχνοντας τό σεβασμό τους στό Μυστήριο και χωρίς νά ἐνοχλοῦν.
2. Η Ἐκκλησία δέν ζητεῖ ἀμεβή γιά τή Βάπτιση. Ξεγενέθησαν πολλές ἀνάγκες. Τίς καλύπτουν τά παιδιά της τά ιδέψη. Υ' αυτό ἐπεκράτησε νέο προστέρευον οι χριστιανοί στήν Ἐκκλησία και σιωύς ἀνθράποις της διτι φιλοτιούνται. Αυτά γέγονται «φιλότιμα» «τυχερά». Δέν είναι υπογρεωτικά. Είναι δύμος διδικού ψό ςοδείονται ἔξω ἵπη τήν Ἐκκλησία ἐκατομμύρια ή ἀριθμέτες χιλιάδες, και διτι πρόκειται κάτι νά δοθεῖ και τήν ἐπληγής ψό δημιουργεῖται θέμα συζητήσων και ἐπικρίσεων. Στό κάτω - κάτω τής γειτνής «ἰλαρού δότην» ζητεῖ ή Ἐκκλησία. Όποιος δέν θέλει, δέν δίδει τίποτε.
3. Ο ιερεύς σᾶς χορηγεῖ πιστοποιητικό βαπτίσεως γιά κάθε χρήση (Αηξιαρχεῖο, Σχολεῖο κλπ.).
4. Ο ιερεύς πού βάπτισε τό παιδάκι σας ἀπέκτησε μιά ειδική πνευματική σχέση μέ αυτό. Πολλοί ιερεῖς δέξιώνονται νά παντρεύουν τό παιδιά πού πρίν 20 χρόνια ἐβάπτισαν. Καλλιεργήστε αυτή τή σχέση μέ τόν ιερέα αυτόν. Είναι πνευματικός Πατέρας τοῦ παιδιοῦ σας.
5. Προτιμάτε τήν ἐνορία σας γιά νά βαπτίσετε τό παιδί σας. Μή παρασύρεσθε ἀπό κενόδοξες σκέψεις και ἀλλάζετε τήν ἐνορία σας. Στήν ἐνορία σας τηρεῖται Μητρῶο βαπτίσεων. Ἀπό ἑκεῖ θά ἐξυπηρετηθῆτε δταν παραστεῖ ἀνάγκη.

A close-up photograph of a woman with curly hair, wearing a green patterned dress, looking upwards and slightly to her right. She is holding a small, pale baby in her arms. The baby is looking towards the camera. The background is plain white.

Ο Θεός σᾶς ἀξίωσε
νά γίνετε γονεῖς
καὶ νά βαπτίσετε
τό παιδάκι σας.
Φανῆτε ἀντάξιοι
αὐτῆς τῆς δωρεᾶς.
Ἐκπληρώσατε
γιά τό παιδί σας
τά χρέη σας
ώς χριστιανῶν γονέων.
Διδάξτε του μέ τά λόγια
καὶ τό παράδειγμά σας
νά μάθει νά ζει χριστιανικά.